

TIEDOTE
27.8.2019

Ensiauttajien suojarusteissa ja työturvallisuudessa puutteita

Ensivastetoimintaa tekeville toimijoille lähetetyssä kyselyssä ilmeni, että ensiauttajien suojarusteissa, rokotuksissa sekä työturvallisuudessa on puutteita.

- Kun nyt puutteet ovat laajamittaisesti tiedossa, niihin voidaan paremmin puuttua, sanoo Suomen Meripelastusseuran koulutuspäällikkö **Jaakko Heikkilä**.

Onnettomuuden tai sairauskohtauksen sattuessa ensimmäisenä hoitoketjun lenkinä paikalle saapuu usein kolmannen sektorin ensiauttaja. Suomen Meripelastusseura (SMPS), Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö (SPEK) ja Suomen Punainen Risti (SPR) järjestävät valtakunnallisesti ensivastekoulutusta eri toimijoille.

Järjestöjen ensivasteyhteistyöryhmä teki ensivastetoimijoille kyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää ensiauttajien työturvallisuuden nykytilaa suojaruustuksen, ohjeistusten sekä koulutuksen osalta. Kyselyyn pyydettiin vain yksi vastaus kustakin toimintaryhmästä kyselyn edustavuuden varmistamiseksi.

Vastausten kokonaismäärä oli 187, mikä jakaantui eri toimijoiden kesken seuraavasti:

- SPR 12 (osastot)
- SMPS 6 (meri- ja järvipelastusyhdistykset)
- SPEK 166 (sopimuspalokunnat)
- viranomaiset 3 (Rajavartiolaitos).

Ensiauttajaryhmien vastausten perusteella paras tilanne oli suojavaatteiden, suojakäsineiden, henkilökohtaisten valaisinten ja heijastinliivien suhteen. Silti suurella osalla ryhmistä oli selkeitä suojaruustepuutteita niin suojaruustuksen, turvakengien, kevytkypärien, viiltosuojahanskojen kuin suojalasiensikin osalta. Suurin varustepuute koski viiltosuojahanskoja, jotka puuttuivat 78 prosentilta vastanneista ryhmistä. Potilaan tietosuojan osalta iso puute oli, että 55 prosentilta vastanneista puuttui radiopuhelimen handsfree-laite.

Huolestuttava puute ensiauttajan tartuntavaaran välttämiseksi oli rokotuksissa. Vastanneista jopa 35 prosenttia ilmoitti, ettei ollut saanut mitään rokotuksia. Yleisin rokotus oli hepatiitti, joka oli hieman yli puolella ryhmistä.

Noin puolet vastaajista koki, ettei ollut saanut työturvallisuuskoulutusta tai toimintaohjeita esimerkiksi pistotapaturman varalle tai tartuntavaaratilanteeseen.

Ensivastekoulutusta antavat järjestöt ovat huolissaan ensiauttajien työturvallisuudesta. - Katsomme, että ensivastetoiminnasta vastaavien tahojen niin sairaanhoitopiirien kuin pelastuslaitostenkin on paneuduttava nykyistä paremmin ensiauttajien työturvallisuuteen niin koulutusten, rokotusten kuin suojavälineidenkin osalta, toteaa Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön kehittämisspäällikkö **Markku Savolainen**.

Järjestöt ovat halukkaita tekemään yhteistyötä viranomaisten kanssa ensiauttajien työturvallisuuden parantamiseksi.

Ensivastekoulutuksen ohjausryhmän jäsenet:

- Lohrum Virpi, SPR
- Putko Lasse, SPR:n ensivasteen pääkouluttaja
- Heikkilä Jaakko, SMPS
- Naarajärvi Saija, SMPS:n ensivasteen pääkouluttaja
- Savolainen Markku, SPEK
- Virtanen Mikko, SPEK:n ensivasteen pääkouluttaja

Ensivastetoiminnalla tarkoitetaan hätäkeskuksen kautta hälytettävissä olevan muun yksikön kuin ambulanssin (esim. pelastusyksikkö) hälyttämistä äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen tavoittamisviiveen lyhentämiseksi, ja henkilöstön antamaa hätäensiapua. Asianmukaisesti ensivastetehtäviin koulutetusta henkilöstä käytetään nimitystä ensiauttaja. Ensivastetoimintaa tuottavat esimerkiksi pelastustoimi, järjestöt, poliisi, rajavartiolaitos, puolustusvoimat tai terveydenhuollon omat yksiköt.

Lisätietoja työryhmän puolesta antavat

koulutuspäällikkö **Jaakko Heikkilä**, SMPS, 040 587 2303,
jaakko.heikkila@meripelastus.fi

kehittämispäällikkö **Markku Savolainen**, SPEK, 0400 434 905,
markku.savolainen@spek.fi